

20 – 30 – 60

ROBIN KOSTER
Deskundige burgerfora / Directeur

Moventem T 06 14 88 24 59
MEER BEGRIP | BETERE KEUZES E info@moventem.nl

BURGERBERAAD WASSENAAR

Hoe vaak krijg je als inwoner de kans om je écht te verdiepen in én mee te beslissen over een maatschappelijk vraagstuk?

- **Concrete input beleid en begrip voor beslissingen gemeente**
- **Democratisch zelfvertrouwen onder inwoners (hun stem telt)**
- **Politieke impasse die wordt doorbroken (dialoog, geen debat)**
- **Beleid o.b.v. kennis, ervaring en creativiteit in de samenleving**

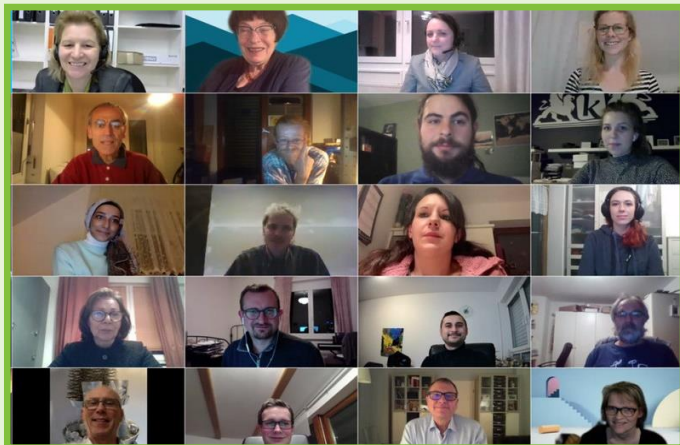
EVA ROVERS

BURGERBERAAD

OP DE KAAART

Burgerberaden in het buitenland

Augsburg, corona 2020

Spanje, klimaat 2022

Duitsland, AI in de zorg, 2023

België, partijfinanciering, 2023

Zweden, voedsel 2023

Ierland, drugsbeleid 2023

13 juni, 13.30 - 17.00
Praktijkconferentie VNG/BZK

Lessen van 2 jaar burgerberaden

Anneke Grummel
(wethouder Heemstede)

Robin Koster
(Moventem)

Eva Rovers
(Bureau Burgerberaad)

**Dr. Kristof
Jacobs**
Radboud Universiteit

Jan Maessen
(EMMA)

**Gerben
Dijksterhuis**
(burgemeester Borsele)

**Christine
Bleijenberg**
(Haagse Hogeschool)

- Zeer **intensieve vorm** van burgerparticipatie
- Geen vervanging van, maar **aanvulling** op representatieve democratie
- **Gelote groep inwoners**, goede afspiegeling van de samenleving, onafhankelijk zelf in regie
- Advies wordt opgevolgd door de politiek, tenzij er zwaarwegende redenen zijn om dat niet te doen: **mandaat**, ‘omgekeerde bewijslast’
- Informatie van onafhankelijke **deskundigen** én **belangengroepen** (alle geluiden van belang!)
- Focus op **dialogoog** in plaats van debat

Er is geen blauwdruk

- Gemiddeld 50 tot 175 deelnemers (via aselecte tweetrapsloting)
- Deelnemers komen zo'n 3 tot 7 keer bij elkaar
- Doorlooptijd 18 tot 24 weken (beraadsdag duurt 4 tot 6 uur)
- Geen inmenging van buitenaf → je doet mee als individu
- Onafhankelijke moderatie en gespreksleiding
- Advies aan de overheid (lokaal, regionaal, provinciaal, nationaal)

Er zijn wel hoofdstappen

- Stap 1: Kennismaken met elkaar
- Stap 2: Kennismaken met het onderwerp
- Stap 3: Experts raadplegen en delibereren
- Stap 4: Adviezen opstellen
- Stap 5: Stemmen

Adviezen Gelders Burgerberaad Klimaat 2023 en verder
- SAMEN VOOR DE TOEKOMST -

Gelders
Burgerberaad
Klimaat

AANDACHT VOOR ALLE GELUIDEN

- Aandacht voor de diversiteit aan geluiden over en perspectieven op klimaatverandering

BETREKKEN INWONERS BIJ BELEID

- Meer zinvolle en interessante participatieprocessen om plannen te verkrijgen
- Commitment van gemeenten en waterschappen op provinciaal klimaatplan
- Lokaal gerichte en meer uniforme participatie met ruimte voor maatwerk
- Periodiek provinciaal burgerberaad

GEDRAGSVERANDERING CONSUMENTEN

- Gedragverandering door intrinsieke motivatie, betere informatie en praktische ondersteuning
- Inzet van andere partijen om alle doelgroepen te bereiken
- Lobby voor wetten en regels gericht op minder en bewuster consumeren

BIODIVERSITEIT, BODEM EN NATUUR

- Vergroten bewustwording van belang van biodiversiteit, bodem en natuur
- Met provinciale acties gemeenten stimuleren om de biodiversiteit te vergroten
- Klimaatrobuust landschap leidend in alle beleidsvraagstukken
- Programma's verbinden in een biodiversiteits-, bodem- en natuurherstelplan en dit opnemen in klimaatplan
- Doorvoeren van het 'de vervuiler betaalt'-principe bij bedrijven

AGRIFOOD

- Stimuleren overstap van traditionele naar regeneratieve landbouw
- Beleids toesnijden op verschillende soorten agrarische bedrijven en omgevingsfactoren
- Bevorderen eiwittransitie door lobby, ruimte in bestemmingsplannen en experimenten

KLIMAATBOSSEN

- Systematisch aandacht voor natuur en klimaatbossen in beleid en ruimtelijke ordening
- Verbindingen tussen natuurgebieden
- Voorlichting aan bevolking en bedrijven over het belang van het behoud van bos, bomen en landschap

WATERSTOF

- Meer focus op het opwekken van waterstof uit groene energiebronnen
- Waterstofpilots mogelijk maken
- Productie van en onderzoek naar toepassing van waterstof stimuleren, voor huishoudens en commercie

WINDENERGIE

- Burgers informeren over windenergie en negatieve effecten verminderen
- Bevorderen rol coöperaties bij ontwikkeling, beheer en exploitatie van windmolenparken

GROOTSCHALIG ZON OP DAK EN VLAK

- Stimuleren van zonnepanelen op grote daken en bij infrastructuur
- Rekening houden met de negatieve effecten van zonnepanelen, zorgen voor juiste informatie en regels voor afvalverwerking
- Middelen inzetten op de gebieden die het meest kansrijk zijn

DUURZAME MOBILITEIT

- Inzetten op multifunctionele mobiliteitshubs op plekken waar mensen en goederen samenkomen
- Faciliteren duurzame verplaatsingen en aantrekkelijk maken alternatieven voor auto's
- Het OV duurzamer, betaalbaarder, inclusiever, passender, toegankelijker en verbindingrijker maken

VERDUURZAMEN WONINGVOORRAAD

- Lobby voor een wettelijke verplichting voor verhuurders om gebouwen energieneutraal te maken
- Stimuleren van opleidingen voor beroepen die duurzaamheidsmaatregelen ondersteunen
- Mogelijk maken dat bewoners zelf woningen kunnen verduurzamen
- Stimuleren dat bedrijven schaalvoordelen realiseren en materialen en machines Europees in kopen
- Vergroten van kennis over verduurzaming van monumenten en erfgoed

VERDUURZAMEN ONDERNEMINGEN

- In vestigingsbeleid maatschappelijke waarde en klimaatbelasting meewegen en hier op sturen
- Lokale energie-coöperaties van bedrijven voor groene energie faciliteren
- Versimpelen van de regelgeving

CIRCULAIRE ECONOMIE

- Stimuleren van bedrijven, gemeenten, organisaties en inwoners om meer circulair te handelen en denken
- Actief stimuleren en lobby voor regels om te komen tot circulaire economie
- Opzetten expertisecentrum over circulariteit
- Stimuleren dat landbouw biobased bouwmaterial produceert

ELEKTRICITEITSMETWERK

- Lobby om bij nieuwe aansluitingen te kunnen prioriteren naar maatschappelijk belang
- Bestaande netruimte beter benutten middels (lokale) opslag, afstemming van vraag en aanbod, flexibele tarieven

10 GOUDEN REGELS VOOR EEN BURGERBERAAD MET IMPACT

VERTROUW
INWONERS

GOEDE
VRAAG

MANDAAT

VOLDOENDE
TIJD & MIDDELEN

EVENWICHTIGE
KENNISUITWISSELING

GEWOGEN
LOTING

VERWIJDER
DREMPELS

DIALOOG,
GEEN DEBAT

INTERACTIE
SAMENLEVING

EVALUEER, LEER,
HERHAAL

Loting → goede afspiegeling van de bevolking

1. Uitnodiging + eerste loting

- 10.000 inwoners krijgen een uitnodiging
- Extra inzet voor aandachtsgroepen
- Communicatie gemeentekanalen

2. Aanmelden

- Inwoners kunnen zich aanmelden voor deelname
- Respons tussen de 5-10%
- Afhankelijk van vraagstuk

3. Uitvragen eigenschappen

- Bij aanmelding geven inwoners kenmerken op voor tweede loting
- Bijv. leeftijd, wijk, gender, opleiding

4. Tweede gestratificeerde loting

- Inloten van 100 inwoners
- Afspiegeling op de kenmerken die relevant zijn voor vraagstuk (zie 3.).

5. Bevestiging en start burgerberaad

- Ingelote burgers krijgen bericht.
- Vaak wordt iedereen gebeld.
- Beraad kan van start!

Geschied
 Ongeschied

- ✓ Er wordt een **ambitieuze en open vraag** gesteld
- ✓ Gemeente heeft **bevoegdheid** over het onderwerp
- ✓ Er is **brede interesse** in de samenleving
- ✓ Er moeten **keuzes worden gemaakt**
- ✓ En er zijn **geen duidelijke "juiste"** keuzes
- ✓ **Nieuwe benaderingen** kunnen ontstaan
- ✓ Gemeente geeft **mandaat** aan het burgerberaad

Geschied
 Ongeschied

- ✗ Er is een **technische** oplossing vereist
- ✗ Er **enkel "ja" of "nee"** antwoord nodig is.
- ✗ Om draagvlak te scheppen voor voorgenomen beleid en **reeds beslist** is
- ✗ Er **onmiddellijke actie** nodig is.
- ✗ Als er weinig tot geen **beleidsruimte** is
- ✗ Vlak voor **verkiezingen**
- ✗ Gebrek aan **politiek commitment**

- Breed gedragen wens in Wassenaar voor verbetering van leefbaarheid en verkeersveiligheid, vooral rond scholen, sportverenigingen en zorgvoorzieningen.
- Sluipverkeer tegengaan kan de leefbaarheid verbeteren.
- Belang van brede belangenafweging: aanrijtijden hulpdiensten, openbaar vervoer en bereikbaarheid voor ondernemers.
- Zienswijzen op concept Wegencategoriseringsplan delen met burgerberaad.
- Burgerberaad-advies zwaarwegend meenemen bij opstellen definitief Wegencategoriseringsplan, voorleggen aan gemeenteraad.

Wat vinden jullie belangrijk voor de toekomst van de bereikbaarheid, leefbaarheid en verkeersveiligheid van de gemeente Wassenaar?

Subvragen

- Wat vinden jullie belangrijk voor *verschillende doelgroepen* (denk aan inwoners van jong naar, aandachtsgroepen en bezoekers/ doorreizigers)?
- Wat vinden jullie belangrijk voor *verschillende type locaties* (denk aan scholen, sportverenigingen en zorgvoorzieningen)?
- Wat vinden jullie belangrijk voor de *doorstroming van verkeer en vervoer* (denk met name het openbaar vervoer en de hulpdiensten)?

Effectief

Geldig

Uitvoerbaar

Gedragen

Betaalbaar

Binnen de scope

Vragen? Spreek me aan, app/ mail me!

ROBIN KOSTER
Deskundige burgerfora / Directeur

Strategisch adviseur publieke sector.
Mede-oprichter en directeur Movement,
bureau voor onderzoek, advies en participatie,
met 45 onderzoekers en adviseurs.
Deskundige burgerberaad- & -panels.

- **Koploper in het ontwerpen en uitvoeren van burgerberaden** (betrokken bij ca. 15 burgerberaden)
- **Marktleider in concessie monitoring** van het openbaar vervoer (in ca. 30 concessiegebieden)
- **Top-3 bureau inwonerpanels** voor gemeenten, corporaties, provincies en vervoerders (ca. 50 panels)
- **Marktleider doelgroepenvervoer C-KTO** (Continu Klanttevredenheidsonderzoek voor meer dan 100 gemeenten)
- **Toonaangevend in sociaal-economische monitors met dashboards** inclusief duiding, publicaties en congressen
- **Specialist in online onderzoek**, jaarlijks nodigen we ongeveer 100.000 personen uit met hoge respons